

CHỈ SỐ HIỆU QUẢ QUẢN TRỊ VÀ HÀNH CHÍNH CÔNG CẤP TỈNH

Kiểm soát tham nhũng trong khu vực công

Chỉ số nội dung ‘Kiểm soát tham nhũng trong khu vực công’ đo lường cảm nhận và trải nghiệm của người dân về hiệu quả phòng, chống tham nhũng của các cấp chính quyền qua bốn chỉ số nội dung thành phần, gồm ‘kiểm soát tham nhũng trong chính quyền địa phương’, ‘kiểm soát tham nhũng trong cung ứng dịch vụ công’, ‘công bằng trong tuyển dụng nhân lực vào khu vực công’ và ‘quyết tâm chống tham nhũng’.

Những nỗ lực kiểm soát tham nhũng ở cấp tỉnh đến nay chưa đem lại nhiều kết quả như mong đợi. So sánh với kết quả phân tích của năm bản lề 2011, mức độ cải thiện hiệu quả kiểm soát tham nhũng ở cấp tỉnh có dấu hiệu chậm lại sau bốn năm.

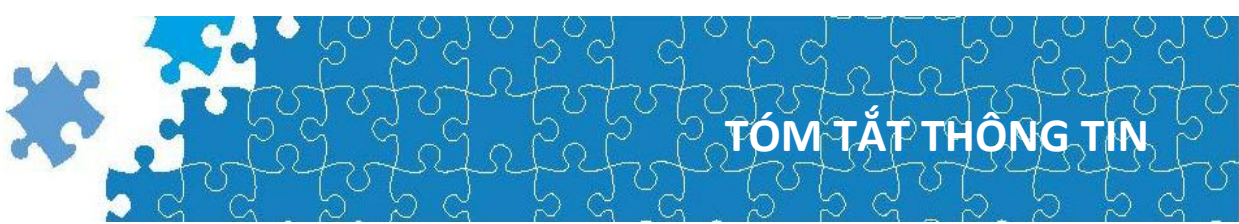
Tương tự với những quan sát từ ba khảo sát toàn quốc giai đoạn 2011-2013, chính quyền các tỉnh/thành phố miền Trung và phía Nam được người dân đánh giá cao hơn so với các tỉnh phía Bắc qua bốn năm. Riêng năm 2014, có tới 12 tỉnh/thành phố trong nhóm đạt điểm cao nhất là các địa phương miền Trung và phía Nam. Trong năm thành phố trực thuộc trung ương, TP. Hồ Chí Minh được đánh giá cao hơn so với Hà Nội trong kiểm soát tham nhũng; Cần Thơ và Đà Nẵng đạt điểm cao hơn nhiều so với Hải Phòng.

Kiểm soát tham nhũng trong chính quyền địa phương

So với kết quả khảo sát năm 2013, số người dân đồng ý với nhận định ‘cán bộ chính quyền không dùng tiền công quỹ vào mục đích riêng’, ‘không phải chi thêm tiền để được nhận giấy chứng nhận quyền sử dụng đất’, và ‘không chi thêm tiền để nhận được giấy phép xây dựng’ có xu hướng giảm đi. Các tỉnh/thành phố miền Trung và phía Nam vẫn là những nơi được người dân cho là các hiện tượng tham nhũng nêu trên ít xảy ra hơn. Trong số 10 địa phương được đánh giá cao nhất, Bình Định và Quảng Nam là hai tỉnh miền Trung, số còn lại là các tỉnh phía Nam.

Kiểm soát tham nhũng trong cung ứng dịch vụ công

Hầu như không có địa phương nào đạt được điểm hoàn hảo do hai chỉ tiêu đều đạt điểm thấp, thể hiện tính phổ biến của hiện tượng người dân phải chi thêm ngoài quy định khi sử dụng dịch vụ y tế và giáo dục công lập. Địa phương đạt điểm cao nhất ở chỉ tiêu ‘không phải hối lộ khi đi khám, chữa bệnh ở bệnh viện tuyến huyện/quận’ là Bình Dương, nơi có tới 74,86% số người được hỏi đồng ý với nhận định tích cực này. Tuy nhiên, khoảng 30 tỉnh/thành phố có tỉ lệ người trả lời cho biết không có hiện tượng tiêu cực đó ở bệnh viện tuyến huyện/quận nằm trong khoảng từ 22,68% đến 48,73%. Qua đó có thể thấy hiện tượng người dân phải chi trả ngoài quy định khi sử dụng dịch vụ bệnh viện tuyến huyện/quận còn phổ biến. Giải quyết vấn đề hối lộ ở các trường tiểu học vẫn còn là thách thức lớn đối với tất cả các tỉnh/thành phố. Ở khoảng 30 tỉnh/thành phố, tỉ lệ người trả lời cho biết không có hiện tượng phải “bồi dưỡng” ngoài quy định cho giáo viên trường tiểu học công lập để con em được quan tâm hơn chỉ dao động từ 12,38% và 36,5%.

Công bằng trong tuyển dụng nhân lực vào khu vực nhà nước

Công bằng trong tuyển dụng nhân lực vào khu vực công vụ vẫn còn là mục tiêu khó đạt được mặc dù Việt Nam đã tiến hành cải cách khu vực công hơn 20 năm qua. Đưa ‘lót tay’ và dựa vào mối quan hệ thân quen với người có chức, có quyền để xin được việc làm trong khu vực công dường như vẫn là một phần rất quan trọng đối với những người mong muốn theo đuổi sự nghiệp trong khu vực công. Phát hiện nghiên cứu từ khảo sát PAPI trong bốn năm qua cho thấy mức độ phổ biến việc đưa ‘lót tay’ và tính hệ thống của ‘chủ nghĩa vị thân’ trong tuyển dụng nhân lực công vụ ngay cả ở cấp chính quyền thấp nhất. Chẳng hạn, ở Thái Nguyên, chỉ có 12% số người được hỏi cho rằng họ không cần phải đưa lót tay mới xin được việc làm trong khu vực công ở địa phương. Ở Hà Giang, theo kết quả khảo sát năm 2014, không có vị trí nào trong số năm vị trí trong chính quyền và dịch vụ công ở cấp cơ sở là không cần đến quan hệ cá nhân.

Quyết tâm chống tham nhũng

Quyết tâm chống tham nhũng của chính quyền cấp tỉnh năm 2014 hầu như không thay đổi so với các năm trước. Trên phạm vi toàn quốc, chỉ có khoảng 40% số người được hỏi cho biết chính quyền địa phương nghiêm túc xử lý các vụ việc tham nhũng xảy ra ở địa phương. Chỉ có một tỉ lệ rất nhỏ (3%) số người đã từng bị cán bộ, công chức vòi vĩnh đòi đưa hối lộ dăm tấc cáo các hành vi đó. Từ phía người dân, mức độ chịu đựng tham nhũng cao dẫn tới việc quyết định không tố cáo các hành vi tham nhũng được giải thích là do tố cáo cũng không mang lại lợi ích gì, thủ tục tố cáo quá rườm rà, hoặc họ sợ bị trừ úm hoặc không biết tố cáo thế nào.

Những tỉnh/thành phố được người dân đánh giá cao hơn có thể chia sẻ kinh nghiệm với những địa phương trong nhóm đạt điểm thấp trong việc đảm bảo tuyển dụng công bằng; giám sát và giảm thiểu các hành vi nhận tiền ngoài quy định khi cung ứng dịch vụ công; ngăn chặn cán bộ, công chức lợi dụng chức vụ, quyền hạn để tư lợi qua các hành vi vòi vĩnh khi làm thủ tục hành chính cho người dân; sử dụng công quỹ vào mục đích cá nhân; và nhận ‘lót tay’ trong tuyển dụng nhân sự vào khu vực công. Đồng thời, người dân cũng cần chủ động hơn trong việc tố giác các hành vi nhũng nhiễu, vòi vĩnh của cán bộ, công chức, viên chức để góp giảm thiểu tham nhũng, nhũng nhiễu.

Chỉ số Hiệu quả quản trị và hành chính công cấp tỉnh (PAPI) là công cụ giám sát thực thi chính sách, phản ánh ý kiến đánh giá và mức độ hài lòng của người dân về hiệu quả điều hành, quản lý nhà nước và cung ứng dịch vụ công của bộ máy chính quyền các cấp.

Chỉ số PAPI đo lường sáu lĩnh vực nội dung, bao gồm: tham gia của người dân ở cấp cơ sở; công khai, minh bạch; trách nhiệm giải trình với người dân; kiểm soát tham nhũng trong khu vực công; thủ tục hành chính công; và cung ứng dịch vụ công. Từ năm 2011 đến nay, khảo sát PAPI được thực hiện thường niên trên phạm vi toàn quốc. Báo cáo Chỉ số PAPI năm 2014 tổng hợp ý kiến của hơn 13.500 người dân được chọn mẫu ngẫu nhiên trên toàn quốc.

Chỉ số Hiệu quả Quản trị và Hành chính công cấp tỉnh ở Việt Nam (PAPI) là kết quả nghiên cứu chung của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp từ trung ương đến địa phương, Trung tâm Nghiên cứu Phát triển và Hỗ trợ Cộng đồng thuộc Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam và Chương trình Phát triển Liên Hợp quốc tại Việt Nam. Cơ quan Hợp tác và Phát triển Thụy Sĩ và Chương trình Phát triển Liên Hợp quốc (UNDP) đồng tài trợ cho nghiên cứu xây dựng chỉ số PAPI từ năm 2011 đến nay.

Truy cập www.papi.vn để xem Báo cáo PAPI 2014, kết quả phân tích và tổng hợp của từng tỉnh/thành phố và dữ liệu đến cấp chỉ số nội dung thành phần cùng nhiều thông tin khác.